
WorkQual

Gæðastjórnunarkerfi fyrir skipulagt
vinnustaðanám í starfsnámi.

Verklag fyrir samvinnu skóla eða
vinnustaðanámsmiðstöðva við litla og
meðalstóra vinnustaði

2014-1-IS01-KA202-O00180

Efnisyfirlit

INNGANGUR.....	3
HVAÐ ÞARF TIL AÐ VINNUSTAÐANÁM TAKIST VEL?.....	4
HUGTAKAKORT - HVAD ÞARF TIL AÐ VINNUSTAÐANÁM TAKIST VEL?.....	5
HVERJIR ERU HAGSMUNAAÐILARNIR?.....	5
HVAÐ ER Í HANDBÓKINNI?.....	6
VERKLAG 1: AÐ UPPLÝSA HAGSMUNAAÐILA.....	7
VERKLAG 1 FLÆÐIRIT - AÐ UPPLÝSA HAGSMUNAAÐILA.....	8
VERKLAG 1 GÁTLISTI - AÐ UPPLÝSA HAGSMUNAAÐILA.....	9
VERKLAG 2 AÐ VELJA VIÐEIGANDI VINNUSTAÐI.....	10
VERKLAG 2 FLÆÐIRIT - AÐ VELJA VIÐEIGANDI VINNUSTAÐI.....	11
VERKLAG 2 GÁTLISTI - AÐ VELJA VIÐEIGANDI VINNUSTAÐI.....	12
VERKLAG 3 AÐ UNDIRBÚA NEMANN FYRIR VINNUSTAÐANÁM.....	13
VERKLAG 3 FLÆÐIRIT - AÐ UNDIRBÚA NEMANN FYRIR VINNUSTAÐANÁM.....	14
VERKLAG 3 GÁTLISTI - AÐ UNDIRBÚA NEMANN FYRIR VINNUSTAÐANÁM.....	15
VERKLAG 4 AÐ UNDIRBÚA VINNUSTAÐ FYRIR VINNUSTAÐANÁM.....	16
VERKLAG 4 FLÆÐIRIT - AÐ UNDIRBÚA VINNUSTAÐ FYRIR VINNUSTAÐANÁM.....	17
VERKLAG 4 GÁTLISTI - AÐ UNDIRBÚA VINNUSTAÐ FYRIR VINNUSTAÐANÁM.....	18
AÐ RÝNA VERKLAGIÐ.....	25
SAMSTARFSADILAR.....	26

INNGANGUR

Markmið verkefnisins er að þróa kerfi af gæðaferlum um vinnustaðanám sem falla að gæðakerfum framhaldsskóla og annarra sem senda fólk í nám og þjálfun á vinnustöðum.

Verkefnið fylgir í kjölfar annarra verkefna sem hafa unnið með og þróað vinnubrögð við vinnustaðanám. Meðal annars að þróa sýnismöppu til að sanna þjálfun nema og námskeið til stuðnings við vinnustaði til að þeir geti stutt við nema þannig að vinnustaðanámið skili sem mestu.

Samstarfsaðilar eru fjórir framhaldsskólar og tvö ráðgjafafyrirtæki. VMA á Akureyri, Íslandi, Charlottenlund í Brándheimi í Noregi og Axxell í sænskumælandi hluta Finnlands eru fjölbrautaskólar sem bjóða margvíslegt starfsnám. Jules Rieffel (hluti af Nantes Terre Atlantique) er landbúnaðarskóli í Nantes, Frakklandi í samvinnu við marga smáa aðila í landbúnaði. Ráðgjafafyrirtækin eru IFSAT (International Foundation for Sustainable Agriculture Training) í Hollandi og Broadshoulders í Hereford Englandi. Báðir þessir aðilar hafa mikla reynslu af samskiptum við vinnustaði og skipulagi starfsnáms, sérstaklega í landbúnaði. Meiri upplýsingar um samstarfsaðilana eru aftast í handbókinni.

Samstarfsaðilarnir í WorkQual verkefninu hafa unnið áður að verkefnum og þróað verkfæri til að vinna með nemendum í starfsnámi og þjálfun. Meðal annars í þessum verkefnum:

- ProVoTrain (2005-2007) Lýsing á og handbók til að leiðbeina nemendum um að útbúa sýnisbók (Portfolio of Evidence) til að sanna þjálfun og hæfni á vinnustað.
- POÈTE (2008-2010), Portfolio Of Evidence To Europe, einblíndi á kennara og aðra sem meta vinnustaðanám með því að nýta sýnisbókina í mismunandi greinum og styrkja þannig þá hugmynd að vinnustaðanám sé verkefni þriggja aðila, skóla, nemanda og vinnustaðs.
- WorkMentor (2011- 2013) (Starfsfóstri) skoðaði þriðja aðilann, vinnustaðinn og þá starfsmenn sem styðja nemann í vinnustaðanáminu.

Eftir að hafa unnið að því að þróa sýn okkar á þriggja aðila samkomulagið um vinnustaðanám sýndist okkur að við þyrftum að vinna að almennu kerfi eða líkani til að lýsa skipulagi vinnustaðanáms, hvernig því er fylgt eftir og hvernig matið fer fram.

WorkQual verkefnið er sett upp til að tilgreina hvaða hagsmunaaðilar bera ábyrgð á því að vinnustaðanám takist sem best.

Vissulega er munur á því hvernig mismunandi lönd og mismunandi starfsgreinar setja upp sín kerfi um vinnustaðanám en verkefnið miðar að því að tilgreina sameiginlega þætti og það sem líklegt er að þurfi að sjá um og fylgjast með þegar unnið er eftir gæðakerfi. Þessir þættir munu verða teknir upp í kerfin sem samstarfsaðilarnir vinna eftir á heimavelli.

Lokaafurðin verður kerfi sem er samræmt því sem notað er í hverju landi og á grunn í sameiginlegu Evrópsku kerfi um vinnustaðanám.

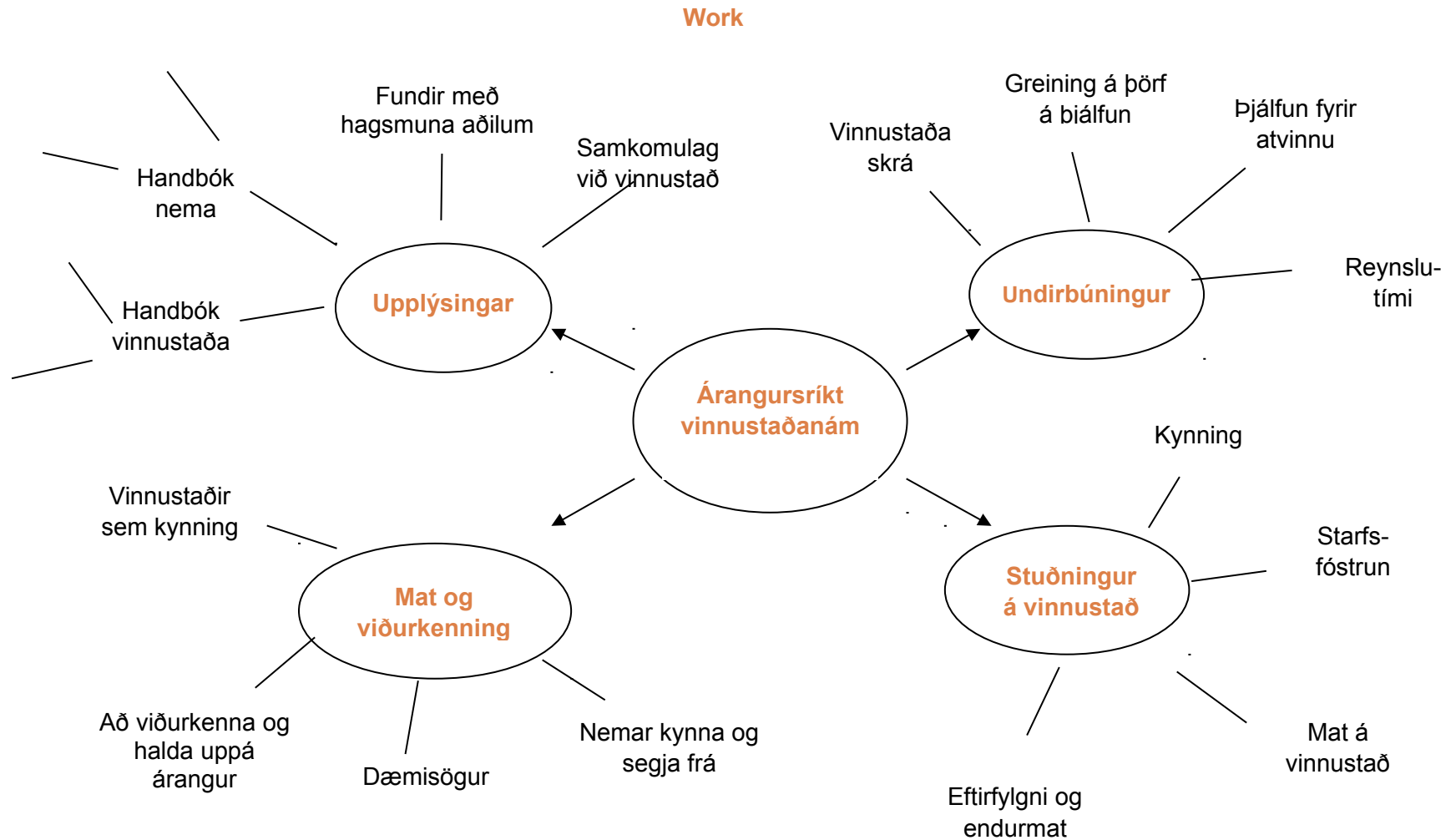
HVAÐ ÞARF TIL AÐ VINNUSTAÐANÁM TAKIST VEL?

Reynsla samstarfsmanna og umræða á fundum í verkefninu sýnir að mikilvægt er að fylgja eftirfarandi ferlum til að vinnustaðanám verði árangursríkt.

1. Upplýsa alla hagsmunaaðila
 - Að funda með nemum og fulltrúum vinnustaða.
 - Þjálfun starfsfólks (starfsfóstranámsskeið).
 - Handbækur eða leiðbeiningar til nemenda og vinnustaða
2. Að velja viðeigandi vinnustaði.
 - Skrá um viðeigandi vinnustaði fyrir þessa þjálfun.
 - Viðtöl við fulltrúa vinnustaða.
 - Tryggja að öryggis og heilsutengdir þættir séu í lagi.
3. Undirbúa nemann fyrir vinnustaðanámið.
 - Umsóknir / beiðnir um vinnustaðanám.
 - Þjálfun fyrir vinnustaðanám og atvinnu, mat á hæfni nema.
 - Viðtal við vinnuveitanda / fulltrúa vinnustaðar.
4. Undirbúa vinnuveitanda / vinnustað fyrir vinnustaðanámið.
 - Vita að hverju er gengið á vinnustað, hvað getur vinnustaðurinn boðið / þjálfað?
 - Að vinnustaður hafi raunhæfar væntingar til nema.
 - Atriði sem samkomulag þarf að ná til.
 - Hvernig vinnustaður skili skýrslum og mati á nemanum.
5. Stuðningur á meðan vinnustaðanámið fer fram.
 - Vinnuskýrslur, skráning og verkefni sem þarf að skila.
 - Stuðningur og fóstun á vinnustað.
 - Mat á nemanum og vinnustaðnum.
 - Samskipti og samskiptaleiðir á meðan vinnustaðanám fer fram.
 - Eftirlit og eftirfylgni með vinnustaðanámi.
6. Mat og viðurkenning eftir vinnustaðanám.
 - Nemi skilar af sér.
 - Sjálfsmat nema.
 - Mat vinnustaðar á nema og framkvæmd vinnustaðanáms.
 - Að velja dæmisögur (velja dæmi til að skýra ferlið).
 - Viðurkenning fyrir frammistöðu nema og vinnustaðar.
 - Að nýta vinnustaði sem fulltrúa skóla og námsins.

HUGTAKAKORT - HVAÐ ÞARF TIL AÐ VINNUSTAÐANÁM TAKIST VEL?

HVERJIR ERU HAGSMUNAAÐILARNIR?

Þegar við þróum ferlana sem leiða til árangursríks vinnustaðanáms er ljóst að margt fólk þarf að koma við sögu. Neminn er miðpunkturinn í öllu ferlinu en ýmsir frá skólanum og vinnustaðnum koma við sögu. Það er þó mismunandi eftir stærð skóla og vinnustaðar.

- Neminn er aðalviðfangsefnið og alltaf þarf að viðurkenna að nám og þjálfun miðar að því að neminn þroskist og öðlist áhuga og hæfni. Nemar eru einstaklingar með einstaklingsbundna eiginleika, mismunandi áhuga og ólíkar þarfir.

Frá vinnustaðnum gætu eftirtaldir komið við sögu:

- Starfsfóstri (sá sem styður nemann helst). Work Placement Mentor
- Yfirmaður - eftirlitsaðilli. Supervisor
- Samstarfsmenn. Co-Worker
- Verkstjóri, flokkstjóri. Team Leader
- Deildarstjóri. Section Manager
- Eigandi / forstjóri. Owner

Frá skólanum eða miðstöð vinnustaðanáms gætu eftirtaldir komið við sögu:

- Kennari, leiðbeinandi. Teacher/ Trainer
- Umsjónarmaður með vinnustaðanámi. Work Placement Coordinator/ Mentor
- Deildarstjóri viðeigandi námsbrautar. Head of Department
- Stjórnandi skólans (má skuldbinda skólann). Administrator

Aðrir sem gæti þurft að taka með í reikninginn eftir aðstæðum.

- Foreldrar, forráðamenn nema undir 18 ára. Parents/ Guardians
- Vinnumiðlanir. Job Centre
- Félagspjónusta. Social Workers
- Stuðningsaðilar, aðilar sem styrkja deild eða námstilboð. Sponsors

HVAÐ ER Í HANDBÓKINNI?

Þegar við setjum saman **Handbók um vinnustaðnám** munum við sýna eftirtalið fyrir hvert skref:

1. Skrifleg lýsing á því hvað þarf að gera.
2. Flæðirit til að sýna hver gerir hvað.
3. Gátlisti til að fylgja eftir því sem þarf að ljúka og nýta við úttektir á kerfinu.

Í þessari handbók höfum við markað þá stefnu að það komi fimm aðilar að samvinnunni um vinnustaðanámið þótt það geti verið ýmis afbrigði við það í mismunandi löndum, starfsgreinum og kerfum.

- Nemi (nemandi er samt oftast notað um fólk í skóla)
Learner
- Vinnuveitandi / eigandi / stjórnandi sem getur skuldbundið vinnustað.
Employer/ Owner/ Senior Manager
- Starfsmentor (starfsfóstri) / verkstjóri (flokksstjóri / samstarfsmaður
Work Mentor/ Supervisor/ Coworker
- Umsjónarmaður með vinnustaðanámi / kennari / leiðbeinandi
Placement Coordinator/ Teacher/ Trainer
- Stjórnandi skóla / deildarstjóri sem geta skuldbundið skólann.
Administrative Centre/ Department Head